

แสงเสริม แก้วดี 2552: พฤติกรรมการทำประมงของชาวบ้านในพื้นที่อ่างเก็บน้ำยางชุม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์สมพร อิศวิลานนท์, M.A. 118 หน้า

การศึกษาในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายพฤติกรรมการทำประมงของชาวบ้านในพื้นที่อ่างเก็บน้ำยางชุม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และรูปแบบการจัดการทรัพยากรประมงที่ผู้ทำประมงเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมงโดยตรงต้องการ โดยศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทำประมงที่ทำประมงในพื้นที่อ่างเก็บน้ำยางชุม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การศึกษาพบว่า ผู้ทำประมงมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมใกล้เคียงกับราษฎรทั่วไปในชุมชน เช่น มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีภูมิลำเนาย้ายมาจากถิ่นอื่น ทำให้ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลัก และมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครอบครัวทำให้มีหนี้สิน เป็นต้น ด้านพฤติกรรมการทำประมง ผู้ทำประมงจะนิยมทำประมงด้วยเครื่องมือประมงเพียงชนิดเดียว โดยเฉพาะข่ายเป็นเครื่องมือประมงที่พบมากที่สุด สัตว์น้ำที่จับได้ส่วนใหญ่เป็นปลานิล การจัดการผลผลิตผู้ทำประมงจะขายเป็นเงินสดให้กับผู้รวบรวมที่มารับซื้อ ส่วนที่เหลือจะนำมาบริโภคในครัวเรือน ทั้งนี้ด้านความรู้เรื่องการจัดการทรัพยากรประมง ผู้ทำประมงมีระดับความรู้และความเข้าใจด้านการจัดการทรัพยากรประมงอยู่ในระดับความรู้มาก

รูปแบบการจัดการทรัพยากรประมงที่ผู้ทำประมงเห็นด้วยในการนำมาใช้จัดการทรัพยากรประมงในพื้นที่ คือ การร่วมจัดการทรัพยากรประมงระหว่างภาครัฐและชุมชน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการร่วมจัดการทรัพยากรประมงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ประสบการณ์การทำประมง และระดับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการทรัพยากรประมง

Sangserm Kaewdee 2009: Fishing Behavior of Villagers in Yang Chum Reservoir Royal Development Project in District of Kui Buri, Prachuap Khiri Khan Province. Master of Science (Resource Management), Major Field: Resource Management, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Associate Professor Somporn Isvilanonda, M.A. 118 pages.

This study has objectives to explain fishing behavior of villagers in Yang Chum Reservoir Royal Development Project and to study fishing management model based on the needs of fishermen whom used fishery resources directly. Interviewing data was collected from fishermen who fishing in Yang Chum Reservoir Royal Development Project in district of Kui Buri, Prachuap Khiri Khan Province.

The result found that social and economic status of fishermen was similar to people in community such as low educated, migrated from other areas, without land tenure holding, agriculture occupation mainly, income receipts less than income payment, having household debt, etc. Their fishing behavior was based on fishing net, Nile tilapia was a major species caught. Fish production utilization was first sell in fresh to fish collected market and the less was consumed in families. Knowledge and understanding on fishery resources management of fishermen was in high.

Co-management on fishery resources between government and community was accepted in high level as a fishing management model. Factors relating to an opinion on fishery resources co-management model, fishing skill and level of knowledge and understanding on fishery resources management, were significant.